

Hoe gaan de afschalingen in de landen om Nederland heen?

In dit document, afkomstig van het ministerie van Buitenlandse Zaken, wordt een overzicht gegeven van de stand van zaken in een aantal Europese landen met betrekking tot het afschalen van de tijdelijke maatregelen genomen in verband met COVID-19. Het document is samengesteld op basis van informatie die verkregen werd van Nederlandse ambassades in de betreffende landen. Er wordt in het document ingegaan op de gevolgen, de knelpunten en de terugdraaiingen bij afschaling.

Algemeen beeld

Vrijwel alle Europese landen versoepelen de maatregelen, en men volgt meestal een vergelijkbare gefaseerde aanpak met Nederland.

Voor de meeste landen is het nog **te vroeg om de gevolgen van heropeningen helder voor ogen te hebben**. In "versoepelingsvoorloper" Denemarken steeg reproductiegetal R naar 0,9 na het heropenen van de scholen en kinderdagverblijven. Ondertussen is het getal weer gedaald naar 0,6. Het SSI (de Deense tegenhanger van het RIVM) verwacht een stijging naar 1 of zelfs 1,27 als gevolg van verdere versoepelingen begin juni.

In Oostenrijk, dat per 1 mei de maatregelen versoepelde, zijn de eerste ervaringen voorzichtig positief.

Veel landen nemen bij het versoepelen maatregelen die vergelijkbaar zijn met Nederland (fase 2A), maar **behalve Denemarken zijn er nog geen landen die het hoger/bovenregionaal onderwijs herstarten** (Nederlandse fase 2B voorziet in gedeeltelijke herstart MBO en praktijkonderwijs).

Over het algemeen **verloopt de naleving van maatregelen** goed, al ontstaat er net als in Nederland af en toe drukte in bijvoorbeeld parken en bij het heropenen van grote winkelcentra.

Veel landen houden rekening met het eventueel weer moeten aanscherpen van maatregelen, maar hebben hier tot dusverre nog geen aanleiding toe gehad.

Land	Afschalingen	Gevolgen	Knelpunten	Terugdraaiingen
België	<p>Fase 1A: (04/05): herstart bedrijven, herstart reguliere zorg, normale dienstregeling OV mét verplichting mondkapjes, sporten in buitenlucht met +2 personen.</p> <p>Fase 1B (11/05): Alle winkels open onder dezelfde voorwaarden als de essentiële winkels, en men mag met max 4 (steeds) dezelfde personen weer bijeenkomen.</p> <p>In fases 2 (18/05) en 3 (08/05) gaan vervolgens ook geleidelijk de scholen weer open en kunnen ook contactberoepen weer aan de slag, en heropenen dierentuinen en musea.</p>	<p>Te vroeg om effecten van versoepelingen te zien. Geschatte effectieve reproductiegetal (R) is gestegen van 0,6 naar 0,8. Dit duidt op een afname in de daling van het aantal bevestigde besmettingen. Aantal ziekenhuisopnamen daalt (gem. 8% per dag) langzamer dan voorspeld. Aantal IC-patiënten daalt.</p>	<p>Heropening winkels per 11/05 leidde op enkele plekken tot lange rijen.</p>	<p>Geen terugdraaiingen voorzien, maar reëel scenario. De Nationale Veiligheidsraad communiceert hierop voorbereid te zijn).</p>
Denemarken	<p>Fase 1 (13 t/m 27/05): Denemarken herstartte de reguliere zorg en het OV weer op. Ook heropenden dagopvang en basisscholen. Op 20 april herstartten contactberoepen en op 27/4 ook de rechtbanken. Sindsdien is er een gefaseerde aanpak.</p> <p>Fase 2 (11/05): Grote winkelcentra, professionele sportwedstrijden, buiten sporten. Sinds 18/05 ook o.a. cafés, restaurants, scholen 12 – 16 jaar heropend. Alles onder voorwaarden van afstand houden en max 10 mensen tegelijk bijeen.</p> <p>Fase 3 (08/06): Verhogen aantal personen dat bijeen mag komen van 10 via 30 naar 50. Ook culturele instellingen, theaters, parken en hoger onderwijs weer open.</p> <p>Fase 4 (01/08): Heropening discotheken, nachtleven, zwembaden, sportscholen.</p>	<p>Als gevolg van fase 1 steeg R van 0,6 naar 0,9. Tussen 22-24/04 april was het rond 1. Daling naar 0,7 rond 1 mei en sindsdien stabiel. SSI (tegenhanger RIVM) meldt dat R na heropening in fase 2 naar verwachting rond 1 juni oploopt tot ongeveer 1, in het ergste geval 1,27. Op voorwaarde dat personen afstand- en voldoende hygiëne in acht nemen, verwacht men niet dat dit een te grote druk voor de zorg zal opleveren.</p>	<p>Geen grote operationele knelpunten.</p>	<p>Nog geen wijzigingen of terugdraaien afschalingsplannen.</p>

Land	Afschalingen	Gevolgen	Knelpunten	Terugdraaiingen
Duitsland	<p>Duitsland heropent langzaam, maar kiest voor een model dat sterk gedreven wordt door regionale omstandigheden.</p> <p>Enkele landelijke maatregelen zijn het weer toelaten van buitensport en herstarten van de Bundesliga, alsmede een verbod op grote evenementen t/m 31/08. Vanaf volgende week gaan ook de scholen weer open.</p> <p>Mondkapjes daarbij verplicht in OV, horeca, winkels en bezoek contactberoepen.</p> <p>De deelstaten beslissen zelf over omgang met horeca en inmiddels zijn de meeste restaurants weer open. De deelstaten beslissen ook over heropenen hoger onderwijs, kinderopvang en veel andere beroepen (o.a. beurzen, uitgaansleven, schoonheidssalons, fitness, rijsscholen, pretparken).</p>	<p>Op dit moment geen verhoging van de R-waarde, die op 18 mei op 0,87 stond. Volgens Duitse wetenschappers zou een waarde van 0,75 het beste zijn voor de economie.</p> <p>Er zijn lokale beperkte verhogingen van de infectiecijfers te zien, bijvoorbeeld in slachthuizen en in een distributiecentrum.</p>	<p>Geen grote operationele knelpunten.</p>	<p>Nog geen sprake van, maar bij meer dan 50 nieuwe infecties per 100.000 inwoners moet iedere stad of regio (KREIS) in de afgelopen 7 dagen moet teruggevallen worden op een bestrijdingsconcept.</p>
Frankrijk	<p>FRA is per 11/05 heel voorzichtig begonnen met versoepelingen van de strenge lockdown.</p> <p>Verplaatsingen tot 100 KM zijn weer toegestaan, en er niet langer een verklaring nodig om het huis uit te gaan. Winkels, markten en contactberoepen kunnen weer open onder voorwaarde van sanitaire maatregelen.</p> <p>Crèches en basisscholen heropenen weer, middelbare scholen blijven tot juni gesloten.</p> <p>De horeca blijft vooralsnog dicht.</p>	<p>Het is nog te vroeg om een evt. invloed op besmettingen vast te stellen.</p>	<p>Drukke op openbare plekken zoals parken en rivieroevers. FRA controleert streng en groepen worden ontbonden of beboet.</p>	<p>Hier is nog geen sprake van.</p>

Land	Afschalingen	Gevolgen	Knelpunten	Terugdraaiingen
Italië	<p>Het hard geraakte ITA komt uit een zeer strenge lockdown en er is nog vrij veel onduidelijkheid over de precieze afbouw.</p> <p>Per 04/05 begon de 2^e fase met een geleidelijke heropening van een aantal economische sectoren (bouw, verschillende industrieën), onder strikte voorwaarden.</p> <p>Op 18/05 heropenden ook winkels, musea en culturele activiteiten, alsmede ook horeca en contactberoepen. De scholen zullen pas weer in november opengaan.</p> <p>In ITA kunnen regio's afwijken van het nationale beleid.</p>	<p>Het is nog te vroeg om een evt. invloed op besmettingen vast te stellen.</p>	<p>Nog geen sprake van, dit kan veranderen als gevolg van de versoepelingen op 18/05.</p>	<p>Hier is nog geen sprake van.</p>
Luxemburg	<p>Luxemburg heeft ook een gefaseerde heropening, en last voor monitoring steeds 3 weken tussen verschillende versoepelingen in. In de huidige derde fase heropent men de lagere scholen en kinderopvang (25/05). Als dat goed gaat volgt op 01/06 de horeca.</p>	<p>De bevolking houdt zich aan de voorschriften Voldoende mondkapjes aanwezig: worden door gemeenten uitgedeeld en zijn te koop (nu 50 kapjes voor €37,50). R-waarde blijft stabiel onder de 1 en het aantal IC-patiënten daalt.</p>	<p>Geen grote operationele knelpunten.</p>	<p>Geen sprake van wijzigingen of terugdraaiingen van de afschalingsplannen.</p>

Land	Afschalingen	Gevolgen	Knelpunten	Terugdraaiingen
Oostenrijk	<p>Oostenrijk was een van de eerste landen die weer 'van slot' ging. Per 1 mei zijn alle winkels, winkelcentra weer open en zijn contactberoepen weer gestart.</p> <p>Ook zijn bijeenkomsten tot 10 personen weer toegestaan, en max 30 bij begrafenis.</p> <p>Waar afstand houden niet mogelijk is geldt een mondkapjesplicht (bijv. OV).</p> <p>Scholen gaan ook weer gefaseerd open, zodanig dat leerlingen verspreid over twee weken een week onderwijs volgen.</p> <p>Op 15 mei heropende ook de horeca weer, waarmee het leven op straat weer 'normaler' begint aan te voelen</p> <p>Vanaf 29 mei gaan ook hotels, zwembaden, toeristische attracties en dierentuinen weer open.</p>	<p>Onduidelijk is nog of de versoepelingen leiden tot een hogere R-waarde of nieuwe besmettingen. Cijfermatig is het totaal aantal vastgestelde besmette patiënten sinds 1 mei tot 15 mei gedaald van 1850 naar 1009. Echter is sinds 15 mei het aantal besmettingen opgelopen naar 1050 op 18-05.</p>	<p>Geen grote operationele knelpunten.</p>	<p>Geen sprake van wijzigingen of terugdraaiingen van de afschalingsplannen.</p>
Spanje	<p>SPA heeft een gefaseerde exitstrategie, die de 50 provincies in afzonderlijk tempo kunnen doorlopen, onder voorwaarde dat er minimaal 2 weken tussen elk van de 4 fasen zit. Zolang dit proces loopt mag men de eigen provincie niet verlaten.</p> <p>Momenteel zit heel SPA nog in 'fase 0', waarin kinderen naar buiten mogen, individueel sporten is toegestaan en eten afhalen bij restaurants weer mag.</p> <p>Scholen en hoger onderwijs blijven tot in ieder geval september gesloten.</p> <p>De volgende fasen heropenen eerst kleine winkels, en (deels) sportcentra en culturele centra (op max 30% van capaciteit). Vervolgens heropenen ook theaters en bioscopen.</p> <p>Over de laatste fase, 'het nieuwe normaal' zijn nog weinig details bekend, net als er nog weinig duidelijkheid is over het herstarten van de toeristische sector.</p>	<p>Het is nog te vroeg om deze waar te nemen.</p>	<p>Geen grote operationele knelpunten.</p>	<p>Geen sprake van wijzigingen of terugdraaiingen van de afschalingsplannen.</p>

Land	Afschalingen	Gevolgen	Knelpunten	Terugdraaiingen
Verenigd Koninkrijk	<p>Het hard getroffen VK kondigde op 10/05 een stappenplan aan voor afschalingen, waarbij elke volgende stap pas genomen als de voorgaande goed verloopt.</p> <p>Per 13/5 worden degenen die niet vanuit huis kunnen werken en met eigen vervoer naar het werk kunnen komen aangemoedigd dat te doen. Ook individueel buitensporten is weer toegestaan.</p> <p>Basisscholen per 01/06 geleidelijk weer open. Mogelijk winkels open per 01/06 en horeca per 01/07</p>	Het is nog te vroeg om deze waar te nemen.	Geen grote operationele knelpunten.	Geen sprake van wijzigingen of terugdraaiingen van de afschalingsplannen.
Zweden	<p>Zweden kent de facto geen lockdown, maar er zijn wel 'dwingende' adviezen en aanbevelingen. Lagere scholen, kinderopvang, contactberoepen en horeca bleven open en bijeenkomsten tot 50 personen bleven toegestaan. Wel raadt men aan dat mensen die 70+ zijn thuisblijven, en mogen verpleegtehuizen geen bezoek ontvangen. Ook zijn binnenlandse reizen van meer dan 1-2 niet de bedoeling.</p> <p>Alhoewel geen directe aanpassing van de maatregelen hebben Volvo en Scania rond 20 april hun productielijnen herstart.</p>	Zweden kan de soepele maatregelen aan. Wel is de druk op de zorgcapaciteit en het aantal overleden patiënten vergeleken bij buurlanden groot. Deze druk gaat ten koste van overige medische zorg waaronder operaties.	N.v.t.	N.v.t.